

№ОКД-01-04-1
18.09.2018 г.

ПРОТОКОЛ

от проведено заседание на Областния съвет за развитие на област Добрич

Днес, 18.09.2018 г. от 10⁰⁰ часа в зала „Европа“ на Областна администрация Добрич се проведе заседание №1 на Областния съвет за развитие на област Добрич за 2018 г., на което взеха участие следните членове с право на глас:

1. Красимир Кирилов – Областен управител на област Добрич и Председател на Областния съвет за развитие на област Добрич
2. Мариян Жечев – Кмет на Община Шабла
3. Донко Марев – Председател на Добрички Общински съвет
4. инж. Симеон Симеонов - Председател на Общински съвет Тервел
5. Мелих Хаджиев – Общински съветник от Общински съвет Балчик
6. Диян Димитров – Заместник-кмет, упълномощен представител на Кмета на Община Генерал Тошево
7. Петър Енев – Директор на Дирекция „Икономическо развитие, европейски фондове и обществени поръчки“ в Община град Добрич, упълномощен представител на Кмета на Община град Добрич, съгласно Пълномощно от Кмета на Община град Добрич
8. Илдъз Юнус – Заместник-кмет, упълномощен представител на Кмета на Добричка община
9. Йордан Йорданов – Заместник-кмет, упълномощен представител на Кмета на община Каварна
10. Нурхаят Изет – Общински съветник от Общински съвет Крушари
11. Пламен Желязков - Заместник-кмет, упълномощен представител на Кмета на община Тервел
12. Мария Кирилова – Регионален представител на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България
13. Николай Колев – Председател на Стопанска камара Добрич
14. Пейчо Пеев – Представител на Асоциацията на индустриалния капитал в България
15. Ивелина Василева – Представител на РС на КНСБ Добрич
16. Галин Георгиев – упълномощен представител на СРС Добрич на КТ „Подкрепа“.

На заседанието присъстваха:

- Петя Донова – Управител на Институт за управление на програми и проекти ООД;
- инж. Димитър Донов – Управител на Институт за управление на програми и проекти ООД;

- урбанист Здравко Петров – експерт към Институт за управление на програми и проекти ООД;
- Левент Назим – гл. експерт „Регионално развитие и Европейски програми“ към Областна администрация Добрич и секретар на Областния съвет за развитие на област Добрич;
- Виржиния Георгиева – гл. експерт „Връзки с обществеността“ към Областна администрация Добрич;
- Петя Николова – специалист към Областна администрация Добрич, отговаряща за протоколиране на заседанието.

Необходимият кворум от 2/3 от членовете за провеждане на редовно заседание на Областния съвет за развитие на област Добрич е налице – присъстват 16 от общо 23 членове с право на глас.

Заседанието откри Областния управител – г-н Красимир Кирилов, който приветства присъстващите и информира, че свиква заседанието на основание чл.31, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие и Решение №3 от 02.11.2017 г. на Областния съвет за развитие, относно актуализирането на Областна стратегия за развитие на област Добрич 2014-2020 г.

Г-н Кирилов предложи заседанието да се проведе при следния дневен ред:

1. Откриване на заседанието на Областния съвет за развитие на Област Добрич и приемане на проекто-дневния ред.
2. Представяне, обсъждане и одобряване на проект на Актуализиран документ за изпълнението на Областна стратегия за развитие на област Добрич за периода 2018-2020 г.
3. Други.

Областния управител г-н Красимир Кирилов предостави думата на членовете на съвета да направят предложения за допълнения и изменения на проекта на дневен ред на заседанието.

След като не постъпиха други предложения от страна на членовете на съвета за изменение на проекта на дневен ред или добавяне на нови точки беше гласувано решение:

1. С 16 гласа „ЗА“; 0 гласа „ПРОТИВ“; 0 гласа „ВЪЗДЪРЖАЛ СЕ“,
Областният съвет за развитие на Област Добрич прие ДНЕВЕН РЕД на заседанието.

По втора точка от дневния ред „2. Представяне, обсъждане и одобряване на проект на Актуализиран документ за изпълнението на Областна стратегия за развитие на област Добрич за периода 2018-2020 г.“, г-н Красимир Кирилов представи накратко процеса на възлагане на актуализация на Областната стратегия за развитие на област Добрич.

Съгласно Договор №АСД-14-15/16.05.2018 г., извършването на актуализация на Областната стратегия за развитие на област Добрич за периода 2014-2020 г. чрез изготвяне на Актуализиран документ за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Добрич за периода 2018-2020 г. е възложено на „Институт за управление на програми и проекти“ ООД гр. София. Той припомни, че изготвянето на междинната оценка за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Добрич за периода 2014-2020 г. също беше извършено от „Институт за управление на програми и проекти“ ООД.

В подготвителния етап беше събрана необходимата информация от кметовете на общини от област Добрич и Областна администрация Добрич.

На 03.07.2018 г. беше представен изготвения проект на Актуализиран документ за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Добрич за периода 2018-2020 г.

Извършена е предварителна консултация с членовете на Областния съвет за развитие за представяне на забележки и предложения, относно проект на Актуализиран документ за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Добрич за периода 2018-2020 г. Нямаше постъпили забележки по документа. Документът е изпратен до Секретариата на Регионалния съвет за развитие на Североизточен район за информация, с покана за участие на днешното заседание. Предстои на днешното заседание да бъде одобрен проекта на Актуализиран документ за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Добрич за периода 2018-2020 г.

Областния управител предостави думата на г-жа Петя Донова – управител на Институт за управление на програми и проекти.

Г-жа Петя Донова представи членове на екипа, изготвил Актуализирания документ за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Добрич за периода 2018-2020 г. - урбанист Здравко Петров и инж. Димитър Донов. Г-жа Донова даде думата на г-н Здравко Петров да направи кратко представяне на Актуализирания документ за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Добрич.

Г-н Здравко Петров представи Актуализиран документ за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Добрич.

Той представи информация за общото състояние на изпълнените проекти в област Добрич, отчетени при извършването на междинната оценка, разпределени по отделни приоритети на Областната стратегия за развитие – общо 366 проекта, на обща стойност от 319 156 050 лв., на средна стойност от по 872 хил. лв./проект.

В процеса на планирането е заложено около 40% от средствата за изпълнение на стратегията върху първата стратегическа цел „Повишаване на потенциала на човешките ресурси, увеличаване равнището на заетостта, доходите и постигане на социална интеграция на групите в неравностойно положение“, където е отчетено изпълнение само 3%. За разлика от нея, по трета стратегическа цел „Стимулиране на балансираното териториално развитие чрез установяването на адекватни модели на териториално устройство, подобряване на екологичните условия, ефективно използване на механизмите за трансгранично и междурегионално сътрудничество“ е заложена тежест 20 %, а отчетено е 67% от общата сума на изпълняваните проекти по нея. Към момента на извършване на междинната оценка, Областната стратегия за развитие е изпълнена на 91,98%, от гледна точка на заложените финансови средства за нейната реализация. Приоритет 2, 4 и 5 са изпълнени на съответно 160%, 402% и 216%, докато Приоритет 1 е изпълнен само на около 6%.

Въпреки големия брой проекти по Стратегическа цел 1/Приоритет 1 „Повишаване на заетостта и доходите чрез подобряване достъпа до пазара на труда“, приоритетът остава с по-малка стойност заради ограничените размери на „меките проекти“. Приоритетът остава далеч от своите финансови цели заради значително несъответствие между планираното в Областната стратегия за развитие на област Добрич и реално постижимото, както и заради забавянето в ОПНОИР 2014-2020.

Приоритет 2. „Повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика и подкрепа за малкия и средния бизнес“ отбелязва преизпълнение на междинната си цел за 2016 г. и предсрочно изпълнение на целта за 2020 г. Това е следствие на 14 проекта с висока средна стойност, защитени от бизнеса за

финансиране от ОПРКБИ 2007-2013 и ОПИК 2014-2020. Освен положителните общи показатели по приоритета може да се проследи и концентрацията на проектите в община град Добрич.

Приоритет 3. „Развитие на устойчиво земеделие и туризъм“ успешно постига заложените средства за периода 2014-2016 г. Крайната финансова цел за 2020 г. е изпълнена на 59,50%. Добрите резултати по приоритета могат да бъдат подкрепени от бъдещи проекти за консервация и реставрация на културни ценности след утвърждаването на финансови посредници и процедура във връзка с ПО „Регионален туризъм“ на ОПРР 2014-2020, както и от нови покани за проектни предложения по ПРСР 2014-2020.

Приоритет 4. „Подкрепа за интегрирано развитие на градовете и подобряване качеството на градската среда“ се отличава с най-високите степени на изпълнение до момента. Първо, тук се наблюдава характерното и за други приоритети несъответствие между планираните разчети от Областната стратегия за развитие на Добрич и съществуващите възможности за проекти (за този приоритет са предвидени общо 34 700 000 лв. за целия програмен период. Същевременно само Инвестиционната програма на град Добрич по ПО1 на ОПРР осигурява и ще осигури над 28 000 000 лв.). Второ, резултатите по приоритета се дължат на договорирания през 2016 г. и текущ проект „Интегриран проект за подобряване на водния сектор в град Добрич - фаза 1“ по ОПОС 2014-2020 на стойност 114 901 130 лв.

Изпълнените/текущите проекти по Приоритет 5. „Подобряване качеството на живот в селските райони“ остават с ниска средна стойност, което е компенсирано от голяма активност по регулярни ремонтни дейности за различните видове инфраструктури в населените места. С много голяма активност се отличават общините Добричка, Генерал Тошево, Балчик, Крушари и Тервел. Същевременно общини от областта са входирали и очакват оценка на свои проектни предложения по Подмярка 7.2 „Подкрепа за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаб инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и по спестяване на енергия“ по ПРСР 2014-2020, което е предпоставка за нови инвестиции по приоритета.

Г-н Здравко Петров представи основните принципи на актуализацията на Областната стратегия за развитие. Основен мотив в актуализацията е запазването на общата структура от цели и приоритети при допълване на липсващите компоненти и прибавяне на допълнителен фокус с подходяща промяна на формулировките. Постигнатата приемственост между планирането и развитието в областта преди и след 2018 г. ще позволи запазване и надграждане на резултатите в периода 2014-2018 година и отчитането на цялостната реализация на Областната стратегия за развитие на област Добрич през програмния период 2014-2020 с натрупване при Последващата оценка на стратегията. Значим принос на Актуализацията е допълването на Областната стратегия за развитие на област Добрич с мерки, които завършват разгръщането на общите цели и приоритети в съвсем конкретни и обозрими предложения. Конкретните мерки са фактор за по-лесно планиране на необходимите проекти в изпълнение на Областната стратегия за развитие на област Добрич, както от Областна администрация Добрич, така и от отделните общински администрации. Осигуреният фокус ще улесни и отчитането на проектите, които имат принос към областното развитие.

Новите стратегически цели на Областната стратегия за развитие на област Добрич са формулирани по следния начин:

1. Повишаване потенциала на човешките ресурси и осигуряване на качествени обществени услуги
2. Увеличаване конкурентоспособността на регионалната икономика и развитие на областите за специализация
3. Стимулиране на балансираното териториално развитие и подобряване на екологичните условия.

Приоритетите в Областната стратегия за развитие на област Добрич от 5 бр. стават 7 бр., формулирани по следния начин:

- Приоритет 1.1. Повишаване на икономическата активност, заетостта и доходите на различните социални групи;
- Приоритет 1.2. Подобряване на качеството и достъпа до образователните, социалните и здравните услуги;
- Приоритет 1.3. Подобряване на управлението и административното обслужване;
- Приоритет 2.1. Повишаване капацитета на малкия и средния бизнес и изграждане на иновационен потенциал;
- Приоритет 2.2. Развитие на устойчиво земеделие и разнообразен туризъм;
- Приоритет 3.1. Подкрепа за интегрирано развитие на градовете;
- Приоритет 3.2. Подобряване на транспортната свързаност и качеството на средата в селата и извънградските територии.

Актуализираната стратегия е допълнена с необходими мерки в областта на образованието, здравеопазването, управлението, работата със заинтересованите страни и ролята на областната администрация в координиране на междуобщински проекти и такива свързани с трансграничното сътрудничество и програмите за европейско териториално сближаване. Представени бяха мерките за реализация на приоритетите на Областната стратегия за развитие на област Добрич.

В Областната стратегия за развитие на област Добрич е допълнен потенциала в рамките на тематичните области за интелигентна специализация в област Добрич „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии“ и тематична област „Нови технологии в креативните и рекреативни индустрии“ от Иновационната стратегия за интелигентна специализация за периода 2014-2020 г.

По първата тематична област „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии“, конкретни приоритетни области за интелигентна специализация са:

- производство на хранителни продукти и напитки, вкл. млечни продукти, преработка на зърнени култури, преработка на плодове и зеленчуци, производство на семена;
- производството на био-продукти, вкл. етерични масла.

По втората тематична област „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“, конкретни приоритетни области за интелигентна специализация са:

- развитие на рекреативни индустрии, вкл. туризъм, създаване и маркетинг на туристически, в т.ч. културно-туристически продукти, хотелиерство и ресторантьорство.

Всяка една приоритетна област за интелигентна специализация е свързана с висшите училища и научни центрове, училищата от професионалното образование с реализираните ключови инвестиции в област Добрич след 2012 г.

Развитието на иновации с принос към трите конкретни направления изисква последователна политика и прилагането на конкретни мерки,

дефинирани в рамките на Актуализирания документ за изпълнение на Областната стратегия за развитие на област Добрич за периода 2018-2020 г.:

- Развитие на партньорства между областна администрация, общинските администрации, частния сектор, заедно с висши училища и научни центрове, вкл. и с учреждения от съседни области;

- Създаване и развитие на клъстери между фирми в изброените конкретни направления за специализация;

- Развитие на звена за научноизследователска и развойна дейност в съществуващите предприятия, институти или клъстери от предприятия и институти;

- Обновяване на инфраструктурите, достъпността и публичните пространства на индустриалните зони в градовете;

- Засилване на връзката между селското стопанство и индустрията, респективно между земеделските производители и предприятията от хранително-вкусовата промишленост;

- Развитие на интегрирани туристически продукти, които комбинират различните туристически потенциали и осигуряват разнообразен и целогодишен туризъм в осемте общини в областта;

- Внедряване на управленски и организационни иновации, редом с технологичните. Повишаване активността на предприятията в разработването на проекти за внедряване на иновации, вкл. по ОПИК 2014-2020;

- Научни изследвания и експериментални разработки в посочените направления за специализация чрез интегриране научните ресурси и изследователски потенциали на съществуващите институти и бизнеса;

- Регионален маркетинг за икономическите и инвестиционните предимства на областта, вкл. в приоритетните области за интелигентна специализация.

Съгласно методологията на Закона за регионалното развитие, общините от втора и трета категория в област Добрич – Балчик, Генерал Тошево, Каварна, Тервел и Шабла, които са и с географската характеристика на пограничен район (определени като гранични територии и в Националната концепция за пространствено развитие) следва да бъдат определени като райони за целенасочена подкрепа. Това е факт, въпреки, че общините Каварна и Балчик са с икономически показатели над средните за страната (съгласно Целенасочената инвестиционна програма). Община Крушари е от 4-та категория и автоматично придобива статут на район за целенасочена подкрепа. Община Добрич-град е от 1-ва категория, докато община Добричка е от 3-та категория, но не покрива посочените географски характеристики – двете общини единствени не покриват критериите. В резултат, 6 от 8-те общини в областта са райони за целенасочена подкрепа, което не позволява определянето на ясен фокус за приоритетна концентрация на ресурси в по-малък брой от добричките общини.

Актуализираният вариант на областната стратегия включва конкретно дефинирани мерки за изпълнение на отделните приоритети и специфични цели. Дефинираните мерки са приложими за територията на цялата област, с изключение на специфични мерки към определени градски центрове или икономически отрасли. По този начин мерките за реализация в рамките на откритите райони за целенасочена подкрепа са заложили в стратегическата част на Областната стратегия за развитие.

Конкретни и актуални проекти за изпълнение във всички общини, вкл. тези за целенасочена подкрепа, са систематизирани и представени като неразделна част от Актуализацията на Областната стратегия за развитие на област Добрич – Приложение Н1.

Специално внимание следва да се обърне върху формулирането на проекти, свързани с изпълнението на мерките „Осигуряване на инициативи за заетост, вкл. на икономически неактивни лица, младежи и групи в социална изолация“, „Прилагане на разнообразни инструменти за изграждане на кадрови потенциал чрез програми за квалификация и преквалификация, чиракуване и стажуване“, „Подобряване и актуализиране на учебните програми и подсилване на връзката образование – бизнес“. Препоръчително е проектите за икономическа активност и заетост, както в общините за целенасочена подкрепа, така и в другите общини, да бъдат разработвани и изпълнявани в координация и обмен на опит между отделните общини с оглед на оптимални и устойчиви резултати. Акцент следва да бъдат проектите и инициативите на общините, в подкрепа на посочените приоритетни икономически области за интелигентна специализация. Инфраструктурните проекти следва да се фокусират върху подобренията на ВиК инфраструктурата, както и обектите за здравни услуги.

След презентацията, г-н Красимир Кирилов предостави думата на членовете на Областния съвет за развитие за въпроси и коментари, относно Актуализираният документ за изпълнение на Областната стратегия за развитие на област Добрич.

След като не постъпиха въпроси, предложения и коментари от страна на членовете на областния съвет за развитие, беше прието решение:

2. С 16 гласа „ЗА“, 0 гласа „ПРОТИВ“; 0 гласа „ВЪЗДЪРЖАЛ СЕ“
Областният съвет за развитие на Област Добрич одобрява Актуализирания документ за изпълнението на Областна стратегия за развитие на област Добрич за периода 2018-2020 г.

Г-н Красимир Кирилов заяви, че одобреният актуализиран документ ще бъде изпратен от Областна администрация Добрич до Секретариата на Регионалния съвет за развитие на Североизточен район – Отдел „Североизточен“ към Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Той ще бъде публикуван на интернет страницата на Портала за обществени консултации strategy.bg, поддържан от Администрацията на Министерски съвет и на интернет страницата на Областна администрация Добрич. Презентацията, която беше представена на заседанието, също ще бъде публикувана на интернет страницата на Областна администрация Добрич.

По т.3 от дневния ред: Други, г-н Красимир Кирилов даде думата на членовете за предложения и въпроси.

След като не бяха повдигнати други въпроси, областният управител, благодари на всички членове на Областния съвет за развитие на област Добрич и на екипа на Института за управление на програми и проекти за участието, обяви дневния ред за изчерпан и закри заседанието.

КРАСИМИР КИРИЛОВ

Областен управител на област Добрич

Протоколирал:

ПЕТЯ НИКОЛОВА

Специалист в Дирекция АКРРДС